

SLIM MET ENERGIE "TRIAS ENERGETICA"

Nederland heeft de doelstelling om in 2050 van fossiele brandstoffen af te stappen en volledig op duurzame energie te draaien. Fossiele brandstoffen zoals aardolie en aardgas die van oudsher op onze planeet te vinden waren raken langzaam op. De schaarste heeft gezorgd voor een hevige prijzen stijging op de energiemarkt en heeft vele mensen enorme zorgen gebracht. Juist in deze tijden is het belangrijk om aan de slag te gaan met besparingsmaatregelen. Je kunt vandaag beginnen om de eerste stappen te zetten naar een toekomstbestendig pand en bijdragen aan een beter milieu! Minder energie gebruiken betekent ook geld besparing op lange termijn, je slaat hiermee dus twee vliegen in één klap.

WEETJES EN FEITJES

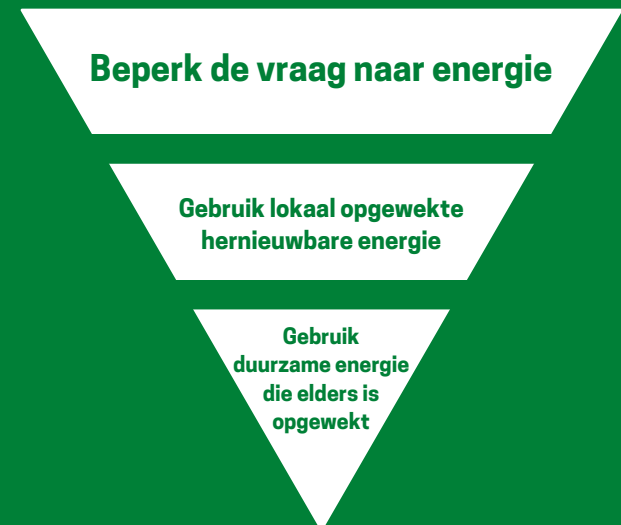
Wist je dat:

- Een vriezer met een laag ijs van 1 cm dik ongeveer 20% meer energie verbruikt?
- Je maar liefst 20 minuten kunt koken op 1 bananenschil die verwerkt is tot biogas?
- Een LED scherm 1/10 van een plasma scherm gebruikt?
- Een energiemanagement systeem in een groot gebouw tot wel 40 a 50% energie kan besparen?

HERNIEUWBARE TRIAS ENERGETICA

In de Circulaire Economie streven we naar een veerkrachtige, inclusieve en leefbare samenleving. Daarbij is het streven kringlopen te sluiten van 'verbruik' naar 'duurzaam gebruik'. Met de Hernieuwbare Trias Energetica* strategie kun je aan de hand van drie elementen op een duidelijke en logische manier keuzes maken voor energiebesparing en emissievrije bedrijfsvoering:

1. **Beperk de vraag naar energie**
2. **Maak gebruik van lokale hernieuwbare energiebronnen**
3. **Gebruik duurzame energie die elders is opgewekt**

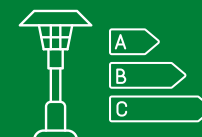

SLIM MET ENERGIE "TRIAS ENERGETICA"

1. Beperk de vraag naar energie

Onder de 'energievraag beperken' verstaan we maatregelen die **geen hulpenergie** nodig hebben. Deze stap is dan ook het duurzaamst omdat het geen energie kost in de gebruiksfase. Onderzoek de energievraag die de technieken in je pand verbruiken. Bijvoorbeeld door middel van een energiemeter die aangeeft hoeveel energie je apparaten daadwerkelijk gebruiken. Levert die ijsjes vrieskist echt zoveel winst op of brengt het juist meer kosten?

- Besparingstips voor ondernemers
- Betrek je gasten bij energie besparen
- Verduurzaam je terrasverwarming
- Volg de workshop 'Hoe verduurzaam ik mijn pand' van ROC Friese Poort

[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)

2. Gebruik lokale hernieuwbare energie

Onder het tweede element van de Trias Energetica verstaan we energiegebruik uit **lokale hernieuwbare bronnen** en **reststromen**. Het energieverbruik dat overblijft na stap 1 moet in deze tweede stap op een zo duurzaam mogelijk manier opgewekt worden. Lokale hernieuwbare bronnen kunnen bijvoorbeeld komen uit zonne-energie en windenergie. Bij het gebruiken van energie uit reststromen spreken we bijvoorbeeld van warmteterugwinning (WTW) uit rioolwater.

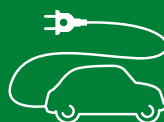
- Factsheet zonne-energie
- Factsheet duurzaam verwarmen
- Factsheet wetterwaarmte
- Uitleg over warmtepompen
- Een eyecatcher alternatief voor een dieselgenerator op events

[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)

3. Duurzame energie van elders

Als laatste stap komt het duurzame energie verbruik van elders. Als het niet mogelijk is om het lokaal op te wekken moet je de energie naar jouw locatie transporteren d.m.v een **netaansluiting** of via vervoer van **batterijen**. Geen beschikking tot een netaansluiting? Kijk dan naar de mogelijkheden om batterijen in te zetten die zijn opgeladen d.m.v. hernieuwbare bronnen.

- Inzicht in de duurzaamheid van je huidige energieleverancier
- Gebruik batterijen van elektrische auto's voor evenementen
- Energie VanOns is koploper in de opwekking van duurzame energie

[link](#)[link](#)[link](#)

SLIM MET ENERGIE "TRIAS ENERGETICA"

MEER INFORMATIE, VOORBEELDEN EN REGELINGEN:

- Maak het bespreekbaar, deel je zorgen, vraag om input. Richt bijvoorbeeld een Green Team op binnen je bedrijf.
- Reken je jaarlijkse energie kosten door naar 10 á 15 jaar en beschouw dat als de minimale investering die je kunt doen.
- Interesse in aquathermie? Bekijk de aquathermie potentie kaart van Nederland.
- Wil je af van conventionele verlichting en switchen naar LED? Bekijk de mogelijkheden van Light as a Service.

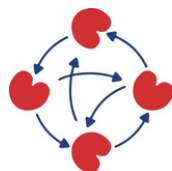
[link](#)[link](#)

- Veel gemeenten zetten op dit moment kosteloze energiecoaches in om je te ondersteunen. Kijk op de website van jouw lokale gemeente voor meer informatie.
- Bekijk deze up-to-date informatie over financiële tegemoetkomingen en regelingen.
- Financiering nodig voor energie besparing of opwekking in Friesland? Bekijk de opties (FûnsSkjinneFryskeEnergzy).
- Bekijk de energieregelingen op landelijk niveau (SNN).
- Is het moeilijk verduurzaming bespreekbaar te maken in jouw organisatie? Ga in gesprek (Stichting Klimaatgesprekken).
- Meer advies op het gebied energie installaties (ThermoNoord).
- Meer advies op het gebied van aquathermie installaties (MEFA Energy Systems/MultiQ)
- Meer bouwkundig energiebesparings advies op maat (W2N Engineers).
- Meer weten over de Circulaire Economie in Friesland (Circulair Friesland).
- Meer weten over innoveren, ondernemerschap en (financiële) regelingen (Ynbusiness).
- Meer weten over actualiteiten en evenementen in de Friese toerisme sector (Toerisme Alliantie Friesland).

[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)[link](#)

Contact

Hanneke Schmeink

**CIRCULAIR
FRIESLAND**

Circulair Friesland

Circulaire Loods Gastvrijheidssector

06 27 27 07 69

hanneke.schmeink@circulairfriesland.frl

Marjan Soepboer

Sectorspecialist Recreatie & Toerisme Ynbusiness

& Secretaris Toerisme Alliantie Friesland

06 21 62 56 81

marjansoepboer@ynbusiness.nl

